2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

6. SINIF TÜRKÇE DERSİ 1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1.

Gökyüzünün Yolcuları

Her sonbahar gökyüzünde uzun bir yolculuk başlar. Leylekler, kırlangıçlar ve daha pek çok kuş türü, soğuk günler yaklaşınca sıcak bölgelere doğru yola çıkar. Kuşların belirli mevsimlerde bir bölgeden başka bir bölgeye topluca gitmesine göç denir.

Kuşları göçe zorlayan en önemli neden, besin bulmanın zorlaşmasıdır. Kışın böcekler azalır, göller ve bataklıklar donabilir. Bu yüzden pek çok kuş, yiyeceğin bol olduğu sıcak bölgelere gider. İlkbaharda havalar ısınınca da yuva yapmak ve yavru büyütmek için geri döner.

Göç eden kuşlar yönlerini bulurken güneşten, yıldızlardan ve yeryüzündeki dağ, nehir gibi belirgin şekillerden yararlanır. Bazı kuşlar binlerce kilometre yol kateder. Leylekler gibi iri kuşlar, yorulmamak için ısınıp yükselen havadan faydalanır; kanatlarını pek çırpmadan süzülerek ilerler.

Ülkemiz, kuşların göç yolları üzerinde yer alır. Bu nedenle sonbaharda ve ilkbaharda gökyüzüne bakanlar, kuş sürülerinin bu görkemli yolculuğuna tanıklık edebilir.

a) Metne göre kuşları göçe zorlayan en önemli neden nedir? Bu nedeni açıklayan iki durumu yazınız. **9 p**

b) Kuşlar göç ederken yönlerini bulmak için nelerden yararlanır? **7 p**

2. Bir öğrenci, metnin **üçüncü paragrafının** anahtar kelimesi olarak “leylek” kelimesini seçmiştir.

a) Üçüncü paragrafın anahtar kelimelerinden üçünü yazınız. **6 p**

b) Öğrencinin bu seçimini paragrafın konusuyla ilişkilendirerek değerlendiriniz. **10 p**

3. "Göç eden kuşlar yönlerini bulurken güneşten ve yıldızlardan yararlanır. Bazı kuşlar binlerce kilometre yol **kateder**. Leylekler gibi iri kuşlar, yorulmamak için kanatlarını pek çırpmadan süzülerek ilerler."

a) Koyu yazılan "kateder" kelimesinin anlamını tahmin ediniz ve cümlede onun yerine kullanılabilecek bir kelime yazınız. **7 p**

b) Bu tahmine ulaşmanızı sağlayan iki ipucunu açıklayınız. **7 p**

4. Metinden iki ifade:
1. "kuş sürülerinin bu **görkemli** yolculuğu"
2. "**soğuk** günler yaklaşınca"

a) 1. ifadedeki "görkemli" kelimesinin eş anlamlısını yazınız. **5 p**

b) 2. ifadede "soğuk" kelimesi gerçek anlamıyla kullanılmıştır. Bu kelimeyi mecaz anlamda kullanarak bir cümle kurunuz ve kelimeye yüklediğiniz anlamı yazınız. **9 p**

5. **Kullanılacaklar:** bir deyim (göz alabildiğine, gözden kaybolmak, yolunu gözlemek) · bir ikileme (yavaş yavaş, sık sık, uzun uzun…) · "kuş" kelimesi yerine en az bir kez başka bir kelime (sürü, kanatlı yolcular…) **20 p**

Bir sonbahar sabahı gökyüzünde göç eden kuşları izlediğinizi düşünerek 4–5 cümlelik bir paragraf yazınız. Paragrafınızda yukarıdakilerin **hepsini** kullanınız ve aynı kelimeyi gereksiz yere tekrar etmeyiniz.

6. Doğa kulübünün duyurusu: **20 p**

Doğa kulübü 5 Ekimde kuş gözlemine çıkacak. Yanınıza şunları alın dürbün, defter ve kalem. Gözlem saat 08.30'da başlayacak. Sizde gelin, gökyüzünün yolcularını birlikte izleyelim. Katılmak isteyenler adlarını 3 ekim cuma gününe kadar mert'e bildirsin.

Duyurudaki yazım ve noktalama yanlışlarını bulunuz. Her yanlışın doğrusunu yazınız ve hangi kurala göre düzelttiğinizi kısaca belirtiniz.